

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1987 йил 11 декабрдан
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 119 (9105). • 1987 йил 24 июнь • қоршанба • Баҳоси 3 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ АРАФАСИДА

Ўн биринчи қаириқ СССР Олий Советининг бўлғуси еттинчи сессияси мунасабати билан 23 июнь кунин Кремль депутатларнинг қўша тайёргарлик комиссияси мажлиси бўлди. Комиссияга СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг план-бюджет, қонун лойиҳалари тайёрлаш ва бошқа доимий комиссиялари аъзолари кирдилар.

«Мамлакат иқтисодий тараққиётининг ҳозирги босқичида халқ ҳўжалигини бошқаришни қайта қўриш тўғрисида»ги масала муҳокама қилинди. СССР ҳўкумати тошпирувига биноан бошқарувни, планлаштиришни ва ҳўжалик механизмининг такомиллаштириш комиссияси раисининг ўринбосари, СССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари С. А.

Ситария доклад қилди. Мамлисида давлат қорхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР қўнуни лойиҳасини, халқ ҳўжалигини бошқаришни қайта қўриш юзасидан СССР Министрлар Совети тақдим этган бошқа материалларни дастлабки тарзда кўриб чиқадиган депутатлар ишчи гуруҳлари тўғрисида.

(ТАСС).

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК ВА БАХТ - САОДАТ БЎЛСИН ДЕБ

Аёл киши учун тинчликда яшашдан ҳам каттароқ роҳат-фароғат йўқ, мусаббоқ осмонни қўришдан, ўлданинг қувончи, қўлуниги эшитишдан ҳам каттароқ бахт йўқ. Ўз моҳияти эътиборига кўра бунёдкор бўлиши аёл одамларга қўриқат ва ҳам келтирадиган ҳамма ба-лоларга қарши астойдил курашади. Зўриёт қолдирадиган аёл унинг омон сақла-ниши учун, бинобарин ер юзи келажати учун ҳам буюк масъулият ҳис этади.

Тинчлик ва бунёдкорлик учун, миллий мустақиллик ва социал адолат учун ку-

рашда хотин-қизларнинг ово-ни тобора баралла янгра-моқда. «2000 йилгача ядро қуроли қолмасин! Тинчлик, тенглик, тараққиёт учун!» деган шир беш қитъа ва-киллари Москвага чорла-ди. 150 дан ортқ мамлакат намоёндалари Кремль Съезд-лар саройига йиғилдилар. 23 июнь кунин бу ерда хотин-қизларнинг жаҳон конгресси очилди. Турли сиёсий маслак ва эътиқоддаги, социал ке-либ чиқиши ҳар хил бўлган кишилар рўй-рост норасмий мулоқат бошлашга тайёр бўлиб туришди. Олижа-ноб муддаолар тақозоси би-

лан бошланаётган бу мулоқат замонамизнинг энг муҳим ҳаракатида — ер юзида тинчликни сақлаб қолишда куч-ғайратларини бирлашти-ришга даъват этилган.

Президиумда конгресснинг халқаро ва совет тайёргар-лик комитетлари аъзолари, хотин-қизлар жамоатчилиги миллий, халқаро ва регионал ташкилотлари ҳамда ҳа-ракатларнинг раҳбарлари ўтиришди.

Мажлис аҳли КПСС Мар-казий Комитети Бонн секре-тар М. С. Горбачевни, КПСС Марказий Комитетининг сек-ретарлари А. П. Вирокова-

ни, А. Ф. Добрынинни қар-сақлар билан қўтиб олди-лар.

Халқаро демократик хо-тин-қизлар федерацияси-нинг президенти Фрида Бра-ун хоним жаҳон хотин-қиз-лар конгрессини оча туриб, конгресс ташаббускори бўл-ган федерация номидан кон-гресснинг барча қатнашчи-ларини ва фахрий меҳмонла-рини қизгин табриқлади, жаҳон анжумани қатнашчи-ларини Москвада қўтиб ола-ётган совет хотин-қизларига астойдил миннатдорчилик из-ҳор қилди.

Москвага ишчи, деҳқон, парламент аъзолари, ми-нистрлар, сиёсат ва жамоат арбоблари бўлган аёллар, қизлар ва оналар, буви-лар, инсоният яримдан кўпро-гининг вакиллари бўлган хо-тин-қизлар келишди, деди у.

Биз нима учун бу ерга келдик! Мен, ахтирол, бу са-волга икки мингта жавоб ол-сам керак, бироқ барча жа-вобларнинг моҳияти битта: биз тинчликка, адолат ва тенгликка бўлган муддао би-лан бирлашганимиз.

Кўпгина мамлакатларда хотин-қизлар статуси ўзгар-май қўлмоқда, анчагина мам-лакатларда эса у ҳатто муш-

куллашди. Хотин-қизларга ил-гаритдек қарамлик ролини берадиган эскирган урф-одатлар, анъаналар мавжуд. Хотин-қизлар камситилмоқда. Улар ишлаб чиқаришда шаф-қатсизларча эксплуатацияга дучор қилинмоқда, бу эса бир қанча жамиятларда чу-қур илдиш отган адолатсиз-лиқни акс эттиради.

Қўролли можақолар ва жабр-зулим қўрбон бўлаёт-ган камбағал ва камситил-ган аёлларга алоҳида эъти-бор бериш зарур. Улар ма-на шу анжуманда апартеид-га, жабр-зулимга, ўз маскаи-дан маҳрум этилишга қарши тапиришлари мумкин, ку-

рашга ва бирдамликка даъ-ват этидилар. Стратегик про-граммаларда инсон ресурсл-ари ва моддий ресурслар қўроллиниш пойгасини кў-лаб талон-тороқ қилинаёт-ганлиги қораланади. Тинч-ликка эришиш тўла тенг ҳўқуқлиқнинг қўлга кири-тишга ёрдам беради.

Ядро уруши хавфи тинч-лик тарафдорлари ҳарака-тини авж олдириб юборди. Бу ҳаракатда хотин-қизлар актив иштирок этмоқдалар. Кўпгина ташаббуслар билан чиқилди. Агар бу ташаббус-лар амалга оширилса ядро-вий қўролсизланиш томон қўйилган реал қадам бўлур

эди. «Деҳли олтилитининг» тақлиди қўшилган мам-лакатлар плани, Со-вет Иттифоқининг қўп-дан қўп тинчликсевар тақлифлари, 2000 йилгача ядросиз дунё режаси инсо-ният тақдири учун ҳаётий муҳим роль ўйнайди.

Биз Европада тинчлик тарафдорлари юришларини, айниқса Гринэм Коммондаги тинчлик лагерларини, Най-робиддаги тинчлик мактаб-лари, тинчлик учун кураш ҳа-ракатларини, олий даража-даги самарали учрашувлар учун кураш ҳаракатини,

(Давоми 2-бетда).

М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ ХОТИН-ҚИЗЛАР ЖАҲОН КОНГРЕССИСИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ТАБРИК СЎЗИ

Ҳурматли меҳмонлар! Азиз дўстлар, ўртоқлар! Сизларнинг ҳузурингизда нуғ сўзлашга тақлиф қил-ганингиз учун астойдил мин-натдорман. Совет кишилари сизларга — конгресс делегат-ларига нақадар эътибор, меҳр-муҳаббат, ҳайрихоҳлик билан қараётганлиқларини сизлар сезиб олишга улгур-ган бўлсангиз керак. Шун-дай бўлиши табиий, чунки сизнинг муддаоларингиз, умид ва ташвишларингиз ай-ни бизнинг муддаоларимиз, умид ва ташвишларимиздир. Сизлар ўз конгрессингизни Москвада ўтказаяётганингизни совет кишилари давлатимиз-нинг тинчликсеварлик сиё-сатига ишонч нишонаси деб қабул этмоқдалар. (Қарсақ-лар).

Конгрессингизнинг ер юзи-даги ҳаётини сақлаб қолиш ва адолатлироқ қилишдан иборат мақсадлари юксак ва олижанобдир. Ҳозир бу — жаҳон сиёсатининг ҳам энг муҳим вазифасидир.

Учинчи минг йиллик ара-фасида инсоният қўлдан-қўл мураккаб муаммоларни да-дил ва сергак баҳолаш ло-зим. Ёқилган ресурслари ка-майиб бораётганлиги ҳам, ун ва юз миллионлаб киши-ларнинг очлиги, қашшоқли-ги ҳам, деярли ҳамма мам-

лакатларга дахл қилаётган экология ишқалиқлари ҳам; қадимий, эндиликда эса ян-ги дахшати касалликлар ҳам мана шулар жумласига кириди. Аммо халқаро миқ-сдаги мана шу ва бошқа муаммолар ядро уруши хав-фини тугатиш вазифаси би-лан бирон-бир тарзда бо-ланган. Инсониятнинг тарақ-қиётга эришишининг ядросиз, зўравонликсиз дунё сари ҳа-ракат қилишдан бошқа йў-ли йўқ. Чигал, таҳликали ва умидбахш давримиз бизнинг олдимизга қўндалди қилиб қўйган вазифаларни уdda-либ қалити ҳам мана шун-дадир.

Дахшати урушлар, дав-латларнинг, синфлар ва одамларнинг рақобат би-лан ўтган, инсон руҳининг парвозлари ва пасайишлари билан, унинг ҳамма фожиа-лари ва зафарлари билан ўтган тарихий ҳеч биримиз қайта ёзиб чиқа олаемиз. Аммо бу — парчаланган ин-сониятнинг, ўз муштаракли-гини англамаган инсоният-нинг тарихидир.

Энди шундай пайт келди-ки, ҳозирги дунё жуда хил-ма-хил ва ҳар бир халқнинг ўз мустақил йўлини таллаб олиш ҳўқуқи шўбақсиз бўл-ган бир пайтда ҳамма жаҳон ҳамжамиятининг яхлитлиги

билан ҳисоблашишга, ер юзида ҳаётининг бўлиши ёки бўлмалиги ҳозирги авлодга боғлиқ эканлигини уқиб олишга мажбурдир.

Сизларнинг конгрессин-гиз — турли мамлакат-лардаги одамлар дунёда рўй бораётган воқеалар-га шахсан дахлдор экан-ликларини тобора кучлироқ англаб олаётганлиқларининг жоизбадор ифодасидир.

Одамлар фалокат рўй бе-ришини қўтиш дахшатидан чарчаганлар. Давлатларни ажратиб турган муқаррар мафқуравий, иқтисодий, сиё-сий тўсиқлар орқали бир-бирига қўл узатиш йўли билангина хавф-хатарни даф қилиш мумкинлигини тобора кўпроқ одамлар тушунмоқ-да. Шунинг айтомқимани, айни аёллар тинчликни сақ-лашнинг бошқа ҳамма йш-дан кўра муштарак устуни вази-фа эканлини туғлироқ, астой-дил, ўткирроқ ҳис қилмоқда-лар. (Қарсақлар).

Қадимий ривоятда: ер юзида учта асосий бойлик бор, дейилган. Ҳаётини куч ва сиҳат-саломатлик бахш этув-чи мон, китобларда битилган ва замонларнинг алоқасини таъминлайдиган донолик ва ҳаёт ривасати узилишга йўл қўймайдиган аёл мана шу

уч бойлиқдир. (Давоми қар-сақлар). Барча замонларнинг дошмандлари аёл киши-нинг тинчликсеварлик роли-ни, унинг талба бошларни ховурдан тушириш, адолат билан ёнган қалбларга саҳа-во бахш этиш қобилиятини таъкидлаб келганлар. Бас, шундай экан, табиат инсон зотини сақлаб қолиш ва да-вом эттириш қудратини ато этган айни аёлларда тинчлик гоёси ҳозир ўзининг энг бе-ғараз, фидокор ва оммавий ҳимоячисига эга бўлиб ту-рибди. (Қарсақлар).

Хотин-қизларнинг ҳўрмат қилиш кўрсаткичи деб қўйган бў-лур эдим. (Қарсақлар).

Бутун дунёдаги хотин-қиз-лар ўз овозларига қўлоқ со-линишини ва уларнинг ҳў-қуш-иродаси энг муҳим дав-лат қарорларини қабул этишда ҳисобга олинишини ҳақли равишда талаб қил-моқдалар. Улар жамият аёл-ларнинг меҳнатини, қоби-لياتини қадрлаётганини, уларнинг ҳаётини донолигига, қалб ҳарорати ва олий ҳи-матилигига муҳтож эканли-гини кўриб, сезиб туришини хоҳлайдилар. Улар ўз оила-лари ҳеч қачон қўлфатда қолмаслигига, уларга нормал яшаш учун энг зарур ша-роитлар таъминлаб берили-шига, ўз фарзандлари илм олишларига, касалга қалин-ган гўдакка ҳамиша ёрдам

берилишига, ишонч ҳосил қилишнинг хоҳлайдилар. Биз бу муаммоларнинг ҳаммасига ўз мамлакатимиз-да қай назар билан қараёт-ганимизни, шу муаммоларни ҳал этиш учун нималар қи-лаётганимизни билиш сиз-ларга, ахтирол қизиқарли бўлар.

Тез орада совет кишилари ўз буюк революциясининг 70 йиллигини нишонлайдилар. Бу революция инсоният та-рихидан кўп ишларни би-ринчи марта рўёбга чиқарди. (Қарсақлар). Эксплуатация-га, очларга ва йўқсилларга, ишсизликка ва саводсизлик-ка ўрин бўлмаган цивилиза-цияга эришиш йўлини би-ринчи марта очиб берди. Меҳнаткаш халқ биринчи марта жамиятнинг ўз манфа-атларини қўлаб барпо этиш имконини олди. Барча ми-ллат ва элатлар биринчи бор тенг ҳўқуқли бўлиб қолди-лар ҳамда ноб интернацио-нал ҳамжамиятнинг барпо эт-дилар. Ўзининг ҳар бир граждани маънавий ўсиши-дан, унинг оғлини сиёсий ак-тивлигидан манфаатдор бўл-ган давлат биринчи бор пай-до бўлди. 1917 йилгача би-ронта давлат, биронта демо-кратик қонун аёллар учун совет ҳокимияти ўшн вужуд-га келган дастлабки ойларида

қилган ишларининг ярмисини ҳам қила олмаган эди. (Қар-сақлар).

СССРдаги аёллар ҳақиқа-тан ҳам эркаклар билан тенг ҳўқуқларга, баъзи жиҳатдан эса ҳатто кўпроқ ҳўқуқларга эгадирлар. (Кўли, қарсақ-лар). Меҳнаткаш ҳақ тўлашда ҳеч қандай камситиш йўқ. Илм олиш учун, хизмат юзасидан юқори лавозимлар-га кўтарилиш учун, партия фаолиятида, ҳўкумат ва ма-ҳаллий ҳокимият органлари-да қатнашиш учун баб-бара-вар шароит яратилди. Хо-тин-қизлар халқ ҳўжалиги-нинг ҳамма тармоқларида ишлаб турибдилар, улар со-лиқни сақлаш, маориф, ма-даният каби соҳаларда ус-тулик қилмоқдалар. Бугина эмас: олий ва ўрта махсус маорифдаги мухтассислар орасида хотин-қизларнинг 60 процентини ташкил этади. (Қарсақлар).

Айтилган гаплардан: мам-лакатимизда бу соҳадаги иш-лар қўнғилдагидек, деган хулоса чиқадими? Сизларга рўй-рост айтсам, бундай ху-лоса чиқмайди.

Айрим кишиларда ҳам бўлган каби, баъзи камчи-ликлар — жамиятимизга ҳос ҳўқуқсизлик. Хотин-қизларнинг жамоат иш-лаб чиқаришида, сиёсий,

илмий ва маданий фаолият-да актив ва тенг ҳўқуқли иштирок этиши хотин-қиз-ларнинг обрў-эътиборини, уларнинг ўзларига ҳўрмат билан қарашларини, қадр-қиммат туйғусини, эркаклар-дан мустақиллигини оширди. Аммо бу нарсаларнинг ўз азалий вазифаларини — она, хотин, тарбиячи бўлиш ва-зифасини ҳамма ҳам енгиллаштирган йўқ. Хизмат ва савдо-сотқ соҳасидаги камчиликлар оқибатида баъ-зи муаммолар кескинлашди. Шундай қилиб, хотин-қизлар зиммасидаги социал вазифа ошди.

Умуман оилани соғлом-лаштириш, унинг маънавий потенциални оширишни мен жуда ақтуал социал вазифа деб ҳисоблайман.

Бизнинг жамиятимиз бе-ниҳоят мароқли ва жуда му-раккаб чуқур ўзгаришлар даврини бошдан кечираёт-ганини биласизлар, албатта. Биз бунин қайта қўриш деб атаймиз. (Қарсақлар).

Қайта қўриш социализм потенциални чинакамга на-моён этиш имконини беради. Унга халқнинг барча таба-қаларини жалб этаймиз. (Давоми иккинчи бетда).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

1987 йил 23 июнда Тошкент область партия комитетининг VII пленуми бўлди. Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов «КПСС Марказий Комитетининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилотларининг ишдаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан область партия ташкилотларининг вазифалари» мавзусида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Чкалов номи Тош-кент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесарь-инструктори Н. В. Луканина, Олмалик шаҳар партия ко-

митетининг биринчи секретари А. Абдувосинов, Оҳанга-рон районидан «Галлакудук» совхоз-саноат комплек-сининг директори Г. П. Гриценко, Ҳамаза номи Давлат академик драма театрининг актриси, СССР халқ артисти З. Муҳаммадзонова, илмий-тадқиқот институти бўлим бошқари, партия комитетининг секретари Н. Я. Береж-ной, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи сек-ретари А. И. Фозилбеков, Чиноз район пар-тия комитетининг биринчи секретари В. Г. Гришчук, Тошкент экскаватор заводи қуво дехн кранчи-

лар бригадери Т. А. Гаврилова, Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари Т. М. Ахмедов, Чирчиқ шаҳридаги 160-трест бошқарувчиси А. Керимов, Ороқовикда район партия комитетининг биринчи секре-тари Г. С. Мирзаянова, область комсомол комитетининг биринчи секретари Г. Ҳ. Усмонов, область партия комитетини ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудир Р. Қ. Турсунов сўзга чиқдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комите-тининг биринчи секретари И. Б. Усмонов, жамият ва КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлими

сектор мудирининг ўринбосари И. Е. Пономарев сўзла-дилар.

Пленум ишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг инс-пектори М. И. Берестев қатнашди.

Муҳокама қилинган масала юзасидан пленум тегишли қарор қабул қилди. Пленумда шунингдек КПСС Марка-зий Комитетининг қарорини бажариш юзасидан тавдбир-лар Комплекс плани тасдиқланди.

(Пленумда доклад юзасидан бўлган музокаралар ва тавдбирлар Комплекс плани газетамда эълон қилинади).

КОММУНИСТНИНГ СОФ ҚИЁФАСИ УЧУН

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. АЛИМОВ доклади

Докладчи таъкидладики, КПСС Марказий Комитети қарори область партия ташкилотини коммунистлари учун қайта қўриш, партия XXVII съезди қарорларини амалий рўёбга чиқариш йўлларида биз учун принципиал, бурилиш аҳа-миятига эга.

Область партия комитет-лари фаолиятини съездининг, Марказий Комитет январь (1987 йил) Пленумининг юксак талаблари нўнган на-заридан кўриб чиқар экан-миз, очик эътироф этиш ке-ракки, КПСС Марказий Ко-митети қароридан таъкидий таҳлил, жиддий баҳо биз-нинг партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳ-камлаш борасидаги ишимиз-даги катта нуқсонларни ту-лиш ва объектив ифода эта-ди. Область партия комите-ти, унинг бюроси ва секре-тариати, шаҳар ва район партия комитетлари, кўйи партия бўғинлари муайян босқичда бу муҳим ишни жуда бунаштираб қўйдилар. Кейинги йилларда эса бу ер-да йўл қўйилган чалқаш-ликлар ва нуқсонларни бар-тараф эта олмадилар. Бугун биз бутун республикадаги

каби область партия ташки-лотларини ҳам қамраб олган ўта хуноқ салбий ҳолатлар-нинг туб илдини, кадрлар-нинг айниши, партия сафла-рини тўлдиривш ва ёш ко-мунистларни тарбиялашда-ги жиддий бузилишлар би-лан ҳамбарчас боғлиқ кет-ганлигини яққол кўриб ту-рибмиз.

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ленинга принциплари унутилганли-ги, партия комитетлари то-монидан раҳбарлиқнинг сиё-сий методларидан узоқ бўл-ган, технократик, валюта-ристик ёндашувлар тараф-лори бўлган шахсларни раҳ-барликка кўтариб қўйиши-нинг ярамас усули бир қа-тор шаҳар ва район партия комитетларини ночор аҳо-лға олиб келди, уларни кон-крет партиявий ишлардан узоқлаштириб қўйди. Булар-нинг ҳаммаси партия сафла-рини шакллантириш масала-ларига ёмон таъсир қилди. М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетини январь Пленуми минбаридан туриб айтган сўзлари билан ифода-

лайдиган бўлсак, биз янги аъзоларнинг сонин эмас, бал-ки партия сафларининг си-фати муҳимдир, деган қои-дадан маълум даражада че-киндик. Партия билетидан манфаат кўриб қолишга ин-тилувчи нопок, устмон, га-равил кишилар йўлига мус-таҳкам гов қўйиш мумкин бўлмади. Бундай ёндашув область партия ташкилотини ландошур, баъзан эса ёт ус-сурлар билан бузилишга, партия ташкилотлари жа-вогарлигининг йўқолишига, принципнол позициялардан чекинишга олиб келди, ҳеч нарсасиз қоллишни вужудга келтирди.

Қаллобчи ва кўзбўямачи-ликлар, порахўрлик ва дав-лат мулкни ўғирлаш, кадр-ларнинг маънавий бузили-ши учун қулай вазият ву-жудга келди. Кўпгина меҳ-нат коллективларида меҳнат ва ижтимоий пассивлик, со-циал лоқайлик илдиш отди, булар инсон омили потен-циалини сезиларли даража-да сусайтирди. Буларнинг

ҳаммаси область экономика-сида кризисли ва турғунлик ҳолатлари тўпланлишига, бу ерда термозланлиш механиз-ми вужудга келишига сабаб-чи бўлди. Шунинг эълатиш қилмоқчи, кейинги икки беш йиллик давомида бизда фонд билан таъминланлишининг ўсиши меҳнат умумдорлиги ўсишидан анча илдам борди. Бу шунга олиб келдики, об-ласть халқ ҳўжалигида миллионларда сўм беҳу-да сарфланди. Катта маблаг-лар сарфланлишига қарамай кўпчилик қишлоқ ҳўжалик экинлари ҳосили ва чорва-экинлари маҳсулдорлиги 70-йиллар даражасида қолиб келди. Қурилиш ва транс-портда, халқ ҳўжалигининг бошқа тармоқларида ва со-циал соҳада ноҳуш тенде-нциалар таркиб топди.

Ана шундай шароитда Ўз-бекистон Компартияси Мар-казий Комитети XVI пленумининг маълум қарор-лари бизнинг куч-ғайратла-римизни аввало кадрларни кескин янгилашга қаратиб, ҳамма эски, зарарли, соғ-

ломлаштириш жараёнига тўсқинлик қилувчи нарсал-ардан халос бўлишга ҳиз-мат қилди. Маълумки, ке-йинги икки йилнинг ўзида-дан 40 дан ортқ партия, совет, комсомол ходимлари, 100 дан ортқ ҳўжалик раҳ-барлари салбий сабаблар ту-файли ишдан бўшатилади, об-ласть партия комитети но-менклатурасидаги раҳбар кадрларнинг 75 проценти янгиланди.

Соф виждонли, билимли, ташаббускор кишилар дадил-лик билан раҳбарликка кў-тарилла бошланди. КПСС Марказий Комитетининг ёр-дами ва қўллаб-қувватлаши туфайли биз мамлакат бо-шқа регионларидан келган янги кадрлар билан сафла-римизни тўлдирдик, маҳал-лий партия ходимларининг катта гуруҳини марказий областларга стажировкага, Ижтимоий фанлар академия-си ва олий партия мактаб-ларига қўйишга юбордик.

Кадрлар корпусининг ян-гилашнинг, ёш кучларнинг келиб қўшилиши туфайлиги-

на биз жадаллаштиришнинг асосий бўғинлари бўлган бошланғич партия ташки-лотлари, меҳнат коллективлари томон бурилиш имконига эга бўлдики, бу жойларда қайта қурилишнинг конкрет мўлка-лари ва йўлларини белгилай олди. Бу йўналишда айрим кишилар қилинди. Шунга қара-май область партия коми-тетининг аввалиги пленумида таъкидлангандек, бу жара-ён ниҳоятда оғирлик билан, номозиқ, узалишлар билан бормоқда.

Иқтисодий ва социал қу-рилишининг бир қатор муҳим йўналишларида турғун тен-денциялар ҳали бартараф этилгангача йўқ. Шу йил-нинг беш ойи ичида ҳамон ҳар уч қорхонадан бири маҳсулот етказиб беришни ҳисобга олганда реализация тошпириларини бажарма-ди, ҳар етти қорхонадан би-ри ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат умумдорлигини ўсти-риш планини бажармади. Давлат қабул шариоитида ишлаётган коллективлар-нинг учдан бири белгилан-

ган тошпириқларни барбод қилди.

Область қурувчилари ў-ган йилдаги нисбатан асо-сий фондларни ушдан бир ҳисса кам ўзлаштирдилар. Айрим йиллик план уй-қой қурилиши бўйича атиги 66 процент бажарилди.

Агрисаноат комплексида

НАВАТДАН ТАШҚАРИ ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

«Партия сафларини мус-таҳкамлаш учун, коммунист-нинг соф ва ҳалол қиёфаси учун» 28 июнда Тошкентда ва поштак обласида ана шу темада наватдан ташқари ягона сиёсий кун бўлди. У область партия комитети-нинг пленуми якунларига бағишланади.

Ягона сиёсий кунда бош-ланғич партия ташкилотла-ри, меҳнат коллективларида партия комитетининг масъ-ул ходимлари қатнашадилар.

қўй, эчкилар, паррандалар намайиб кетди, жун харид қилиш плани бажарилмади. Бир қатор районларда гўшт ва сўт етиштириш па-сайди. Транспорт ва алоқа-да, хизмат соҳаларида жи-дий камчиликларга йўл қў-йилмоқда, социал масалалар сусткашлик билан ҳал этил-моқда.

(Давоми учинчи бетда).

КОММУНИСТНИНГ СОҒ ҚИЁФАСИ УЧУН

(Давомий, Боши 1-бетда).

Бунинг асосий сабаби шунда кўринадиган, кўп надрларда афсуски, умрини ўтат бўлган ёндашув, ўтмишнинг инерция ва стереотиплари таъсиридан ҳақиқатга кўтулган эмаслар. Шу тўғрисида бўлган асосий қисм, бир қатор шахар ва район партия комитетлари кадрлар психологиясининг ва ишлаш тарзининг суи ҳақиқатга ётганлиги билан келишиб келмоқдалар. Ҳатто, партияга янги аъзоларни танлаб олиш ва улар билан партия сафини тўлдириб, партияга қабул қилишни тақомиллаштириш ва ижодий ёндашувдек жонли иш бизнинг доимий эътибор қилинадиган ва кундалик ғамхўрлик қўрсатадиган ишмиш бўлиб қолгани йўқ, КПСС Марказий Комитети ҳақонинг равишида унтингидек, область партия комитетлари партия сафларини шакллантириш чоғида йўл қўйилган шомашарлик ва одамларни фарқ қила билмаслигини тўла даражада аниқлаб олганлари бўлса ва ҳозирги вақтда бу ишни кўп жиҳатдан эътиборга олиб бормоқдалар.

Область партия конференциясида Охангарон район партия комитети ишни буткул барбод қилганлиги учун кескин танқидга учраган эди. Область партия комитети бу ерда кўп соҳаларни мустақамлаб, район партия комитетининг янги биринчи секретари ўртоқ Т. М. Миркомилонинг катта партиявий таърибаси инкинчи секретарь ўртоқ А. И. Федорининг ёшлик ва гайрат билан, секретарь ўртоқ М. Н. Саримскованинг комсомолдаги чиниққанлиги билан қўйилиб, салбий жараёнларни тутатади, раҳбарликда сийсий ёндашувларни кучайтиради, эътиборини аввало бошлангич партия ташкилотларининг жанговарлигини оширишга қаратади, деб умид боғлаган эди. Лекин амалда аҳвол бошқача бўлиб турибди.

Бу ерда партия сафларини тўхтовсиз ўстириш пайида бўлиб, унинг сифати, синфий ва интернационал характери инкинчи ўринга тушиб қолмоқда. Партияга янгирувчиларнинг амалий ва сийсий фаилатлари ҳали ҳам чуқур ўрганилмаётган, натижада кейинги икки йил ичида областда КПСС аъзоллигига кандидатликдан ўчирилганларнинг ҳар олтидан бири Охангарон районига тўғри келмоқда. Тарбиявий иш ҳам анча сусайиб қолган.

Партияга қабул қилишга ўйламай-етмай ёндашган асосий соҳаларда партия ташкирининг сусайишига олиб келмоқда. Районда ҳар уч чорвачилик фермасидан бири, ҳар икки далачилик бригадасидан бири ўз соҳаварида биронта ҳам коммунистга эга эмас. Кўпгина бошлангич партия ташкилотлари план ва мажбуриятлар барбод бўлаётганлигига, коллективларда ахлоқий-психологик вазият бузилаётганлигига бепарволик, эътиборсизлик қилиб келмоқдалар. Район экономикаси ҳамон ўнганлолмаган, шуни айтиш киёфони, ўтган йил якунларига кўра область аргосаноат комитети соҳовалари кўрган зарарининг учдан бир қисми Охангарон районий ҳўжаликлари ҳиссасига тушади.

Бундай аҳвол фақат шу ердами? Бунга ўқнаш камчиликлар кўп жиҳатдан Олмалик ва Ангрен, Коммунист, Пискент, Фрунзе ва бошқа шахар, район партия ташкилотлари учун ҳам харахтерли эмасми!

КПСС Марказий Комитетининг қарори, ҳаётнинг ўз ичига партия ишининг форма ва методларини талабчанлик билан тафтиш қилиш, партияга қабул қилиш ва уни мустақамлашнинг умумий аҳамиятини бир қатор масалаларини ҳал этишга янгилаб ёндашшга тақдор ва тақдор даъват этади. В. И. Ленин сўзлари билан айтганда биз айрим масалаларни ҳал этиш билан бу умумий проблемаларга ҳамма вақт дуч келиб тураемиз.

Бугунги кунда биз кучайратларимизни жамлайдиган муҳим соҳа — партия сафларини сифатли тўлдирини шакллантиришдир.

Бу борада партия сафларини асосан жадал ўстириш билан жиқдий зарар етказилди. Сонин беҳад ўстириш билан қизиқиб кетиш партияга аъзоллигини деннича принципларини қўнича четлаб ўтишга олиб келди. Бу тенденция Тошкент шахар партия ташкилотлари бўлиши яқин олмоқчи бўлиб, Ленин Собир Раҳимов районларидан партия ташкилотларининг сон сости халқ ҳўжалиги турли тармоқларида банд бўлган аҳолининг ўсиш суръатидан олдинда бормоқда. Сергели районда партияга янги қабул қилинишиг чуқур ўйланган системаси амалда йўқ. Бу ерда партияга қираётган билан пухта иш олиб бориш ўринига кўнунча юзани рекомандациялар бериш ва шомашарлик билан партия

мажлисларини ўтказиш билан шўгулланиб келинмоқда. Бу мажлисларининг кўнида қолайлиқ ҳўкмронлик қилади. аксарият ҳўлларда партиясизларнинг фикри ҳисобга олинмайди. Партия сафини тўлдирётган ёшларни таъйинлашнинг бутун жараёни расмийлаштирилган ва юзакчиликка айланган кетган. Аслида шундай аҳвол вужудга келгани, партияга қабул қилиш тўғрисида берилган аризаларнинг ҳаммаси қондирилмоқда. Елписига партияга қабул қилиш тўғрисида партия аъзоллигини меҳнатнашлар авангарди сифатидаги роли ва аҳамияти сусайишмоқда. КПСС аъзоллигига ҳар ким кандидатнинг бири доимий партиявий топишириқча эга эмас, ҳар учдан бири ишлаб чиқариш топишириқларини бажармайди.

Область партия комитети партия сафларини тўхтовсиз ўстиришнинг ярамас практикасини тўхтатишга, бу ерда бирон бир шомашарлик ва юзакчи ёндашувга асло йўл қўймайлигини, партия ташкирини аввало социал-истиқдсий тараққиётнинг муҳим йўналишларига мустақамлашга эришишни талаб қилади. Ҳар бир партия комитети, ҳар бир бошлангич партия ташкилоти ўзининг кўндалик фаилатларида партия ўз дарвозасини кенг очиб қўйибди, партияга номингана аъзо бўлганларнинг кераги йўқ деган ленинча кўрсатмага оғишмай амал қилишлари керак.

Область партия комитети, унинг ташкилий-партиявий ишлар бўлимидаги партияга қабул қилишни қатъий, механик йўналиштириб туриш практикаси жиқдий қораланишга лойиқдир.

Кўнунча турлича бўлган Киров ва Ленин, Чирчиқ ва Калинин, бошқа шахар ва район партия ташкилотлари асосан равишида умумий бир белги остига биришляди.

Турли шахар ва районларда ишчилар, экиллар, хотин-қизларни тенг поцентда партияга қабул қилиш жиқдий диспропорцияларни тўғдирди.

Ҳозир ҳам Бекобод, Ғалаба районларининг ва бошқа бир қатор партия комитетлари ҳали ҳам ишга қўрмадилар, одаддаги схемалар, умумий шобон разнаварлардан халос бўлганлари йўқ.

Шуни қатъий ағлатиб қўйиш зарурки, кескин чеклашлар партия сафлари составини ижодий йўналиштириб туриш билан ҳеч қандай алоқаси йўқ. Ҳар бир бошлангич партия ташкилоти ва меҳнат коллективларининг ўзига хос хусусиятларини пухта ҳисобга олиш керак, кўни партия бўғинларининг шахар, район, область партия комитетлари билан доимий ва яқин ўзаро ҳамкорликда ишлаш талаб қилинади.

Бунда ҳамма даражаларда партиянинг сийсий ҳаракатини сақлашга шўбасиз асосий эътибор қаратилиши лозим. РКП (б) саккизинчи съезидан бўён қарибб етмиш йил вақт ўтди, бу съезд ўз резолюциясида партиянинг сон жиҳатидан ўсиши унинг сафларига шахар ва кишлоқнинг соғлом пролетар элементлари келиб қўйилганганда прогрессив бўлади, деб ёзиб қўйган эди. Орадан шунча вақт ўтган бўлса ҳам бу талаб ҳозирги кунда ҳам ўз ақтуаллигини йўқотгани йўқ. Уни КПСС XXVII съезди янги куч билан тасдиқлади.

Кейинги ўн йил мобайнида областда КПСС аъзоллигига кандидатликка қабул қилинаётганлар орасида ишчиларнинг салмоғи анча ўсибди. Лекин чуқурроқ ўрганганда бу яқин кўрсаткич орасида жиқдий камчиликлар яшириниб ётганлиги маълум бўлади.

Биринчидан, КПСС аъзоллигига кандидатликка қабул қилинганлар орасида ишлаб чиқаришнинг қил қилувчи соҳаларида банд бўлмаган, асосий касбларда бўлмаган ишчиларнинг ҳиссаси ортиб боради.

Бундай аҳвол Куйбишев райони, Ангрен, Олмалик шахарлари ва бошқа партия ташкилотларида мавжуддир. Биргина Фрунзе районидан ишчилар орасидан қабул қилинаётганларнинг кўп бешдан бири инкинчи даражаси мустақамлик ваилларни ҳисобланади.

Кўпгина колхоз партия ташкилотлари ҳам ўз сафларини тушунар-тушунамас шакллантирмоқдалар. Шунинг учун ҳам Окқўрғон, Паркент район партия ташкилотларида механизатор коммунистлар сон камийиб кетди. Охангарон, Бўқа, Калинин, Коммунист ва Ўрта Чирчиқ районларида эса чорвачиликда партия сафлари амалда ўсмайди.

Бекобод районидан партияга қабул қилинган колхозчиларнинг ҳар учдан бири. Бўстонлик, Ғалаба, Чиноз районларида ҳар тўрт бешдан бири асосий ишлаб чиқаришда ишлайди. Мазкур район партия комитетларининг секретарлари Ж. Шарипов, Ж. Турдалиев, Қ. Х. Ҳоқимов, В. Г. Гришчук ўқолар, шунингдек бошқа партия комитетлари ҳам бу

муҳим масаланинг ҳоиятига тўшуниб етишлари керак.

Икинчидан, кейинги йилларда партияга комсомол орқали қабул қилишни ҳақдан ташқари кўпайтириш тенденцияси таркиб топди, бу ҳол партия сафларини кадр ишчилар ҳисобидан тўлдиринишга муайян тарзда салбий таъсир кўрсатади.

Юқорида кўрсатилган нуқсонлар натижасида, партияга қабул қилинаётганларнинг кўнчилигини ишчилар ташкил қилаётган бўлишга қарамай, ишчиларнинг салмоғи область партия ташкилоти составида яримдан камдир.

Бунинг оқибатида биз қайта қуришнинг муҳим бўғинлари — ишлаб чиқариш бригадаларида партия ташкирини кучайтира олмадик. «Алмаликсвинестрой» трестидан (партия комитети секретари А. Ф. Давидков) кейинги бир йил иш ичидан 15 та бригадалар 11 тасида КПСС сафига бирон киши қабул қилинмади.

Чирчиқ шахрида 2 минта бригадалар атиги 18 тасида партия ташкилотлари тузилган, бригадаларнинг 73 проценти эса умуман партия ташкири билан қамраб олинмаган. Агросаноат комплексидан ҳам аҳвол яқин эмас. Чорвачилик фермаларининг қариб яримдан партия ташкилотлари йўқ. Ғалаба районидан колхоз ва совхозларнинг 317 бригадасидан ҳар учдан биридагина коммунистлар меҳнат қилмоқда, фақат 24 та бригадаларда партия ташкилотлари тузилган.

Шуни очиб айтиш керакки — деб таъкидлади доклады, — область партия комитети, унинг тармоқ бўлимлари, жойлардаги партия комитетларини ҳалигача бизда бригадаларнинг қариб 40 процентида коммунистлар йўқлиги, партия ташкири йўқлиги ҳолатида қарамай, ахлоқий ёрмаларнинг меҳнатни таъкил этиш ва рағбатлантиришнинг прогрессив формаларига суи ўтаётганлиги, меҳнат умумдорлиги ва иш сифатини ошириш юзасидан гоийий-сийсий ва ташкилотчилик ишлари бўлиши, меҳнат ва ишлаб чиқариш иштизомини мустақамлаш суи олиб борилаётганлигининг сабаблари кўп жиҳатдан ана шунда яшириниб ётибди.

Бугунги кунда партия комитетлари ва ташкилотлари янги қабул қилинаётганларнинг сифат составини яқинлашга асосий эътиборни қаратиш чоғида партия ишчи ядроси тушунчасига маҳлиб бўлмай, уни ҳар томонлама мустақамлашлари, ишчиларнинг жадаллаштириш ақтуал вазифаларини ҳал этишда етакчилик ролини ҳақиқатан кучайтиришга эришишлари керак.

Партия составида ишчилар кўнчилиги бўлишини таъминлаш, унинг сафларини энг яқини колхозчилар ҳисобига тўлдириб бериб, партия комитетлари ва ташкилотлари партияга халқ экиллари вакилларини қабул қилиш масалаларига бошқача ёндашшлари керак.

Усталик билан, дифференцияли ёндашиб бўлмаганлиги тўғрисида бу ерда узоқ вақт партияга халқ ҳўжалиги мустақамлашларини, шу жумладан, муҳим йўналишларда ишлаётган ишчиларини, фан, соғлиқни сақлаш ҳодимлари, халқ маорифи ва маданият соҳасининг энг яқини вакилларини қабул қилиш суийий равишда тўхтатиб турилиди.

Бу таниш-билишликнинг кучайишига, қариношлик алоқаларини фойдаланишга, тўғридан-тўғри алоқасига имкон берибди. Ҳар биримизда ҳалқ ҳўжалигида банд бўлган аҳолининг интернационал структурасига мувофиқ келмайди.

Бу масала билан партия комитетига бир неча бор муҳаққа қилинган бўлишига қарамай, бир қатор партия ташкилотларида мазкур ҳаётлар суи баргараф этилаётганлиги область партия комитетининг жиқдий ташвиш тўғдирмоқда. Ҳатто Ангрен шахар ва Октябр район партия комитетларининг секретарлари А. П. Володарский ва Х. С. Орплов сингари янгида кўтарилиган партия кадрлари ҳам бу муҳим соҳани эътибордан четда қолдирмоқдалар.

Умуман, ўртоқлар, биз бу проблемаларга бирмунча кенг-кўра қарашимиз керак. Кўп йиллар давомида интернационализм масалаларига ёндашшдаги далабобозлик, хотиржамлилик турғун ҳолатга олиб келди. Булар айнисча, ҳозирги пайтда — совет жамияти ҳаётининг ҳамма соҳаларини актив қайта қуриш даврида ўзини кўрсатмоқда.

Партияни тўлдирининг интернационал принципларини сийсий, аввало, кадрлар сийсийда салбий таъсирини кўрсатмоқда.

Кўрсатилган омиллар интернационал тарбия самараларининг сусайтиришга қолмай, социал-истиқдсий соҳада ҳар хил бўғинлар учун имконият ҳам яратмоқда. Айни ишчилар интернационал онгли кишилар эканлигини ҳозир ҳам айрим партия комитетлари ҳисобга олмаётганлар. Ишчилар орасида миллий қатлам ўсмаётганлиги шунга олиб келдики, етакчи тармоқлар

ён эрининг яқин қариндош ташкилланганга мўлақо эътибор бермадилар. Бу ҳақдаги парвосизлик ва масъулиятсизлик ҳунук оқибатга олиб келди. Ярим йил ўтгач, хизмат вазифасини суйистеъмол қилганлиги, пул маблағларини ўзлаштириганлиги учун Ибодовани партиядан ўчиришга мажбур бўлдилар.

Шаҳар, район партия комитетлари, бошлангич партия ташкилотлари сўзда эмас балки амалда ошпа-оғайнингачилик ва маҳаллийчиликнинг ҳар қандай кўнчилигини кескин олдин олиш, партияга қариношлик алоқалари билан қариб олишга уринишларнинг олдини олиш, КПСС сафига киришни хоҳловчи ҳар бир кишининг шахсини чуқур ва ҳар томонлама ўрганиш, унинг ишдаги ва маънавий-сийсий қиёфасини ҳамма қирраларини кўриб чиқиш керак.

Бу партия сафларини хотин-қиз кадрлар ҳисобига тўлдиринишга ҳам тўла таъкид қилиш керак. Кейинги беш йил ичида партия ташкилотлари тузилган, бригадаларнинг 73 проценти эса умуман партия ташкири билан қамраб олинмаган. Агросаноат комплексидан ҳам аҳвол яқин эмас. Чорвачилик фермаларининг қариб яримдан партия ташкилотлари йўқ. Ғалаба районидан колхоз ва совхозларнинг 317 бригадасидан ҳар учдан биридагина коммунистлар меҳнат қилмоқда, фақат 24 та бригадаларда партия ташкилотлари тузилган.

Шуни айтиш киёфони, область халқ ҳўжалик комплексидан ишлаётган аёллар 43 проценти ташкил қилади, коммунистлар орасида эса улар сон бири баравар камдир. Оқибатда бир қатор муҳим соҳаларда партия ташкири сусайишга йўл қўйилмоқда. Бу, аввало фақат аёллар ишлайдиган коллективлар, чунончи, енгил саноат, савдо, маиший хизмат, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш ва бошқа айрим тармоқларда тааллуқлидир.

Кўпгина партия комитетлари ва ташкилотлари диққат-эътиборидан бир йримингдан ортиқ коммунист четда қолмоқда, умуман, хотин-қизларнинг катта гуруппаси ишлаб чиқаришга жалб этилмаган. Уларнинг аксарияти кўндал-кўп оилавий — турмуш юмушлари билан боғлиқ қолганлар, баъзан ҳар хил шарт-шароит ва эскилик, сарфатлар ишкан-жасида қоладилар. Аҳвол ана шу билан мураккаблашадиган, кўпгина партия ташкилотлари хотин-қизлар ана шу тоғисининг ижтимоий ҳаётдан узоқлашиб қолганлиги, уларга нисбатан феодал-бойларча муносабатда бўлилаётганлиги ҳоллари билан келишиб келмоқдалар.

Партия комитетларининг секретарлари, беистисно барча партия ташкилотлари хотин-қиз кадрлар проблемасига жиқдий қарашлари, уларнинг область партия ташкилоти фаилатидagi ролини тўхтовсиз оширишлари керак.

Партия сафларини тўлдириниш, партияни мустақамлашда унинг харахтерига қатъий риоат этиш муҳим аҳамиятга эгадир. Афсуски, областдаги кўпгина партия комитетлари ва ташкилотлари ҳамма вақт ҳам бу борадаги ленинча кўрсатмаларга амал қилмайдилар, интернационализмни эълон қилибгина қолмай, энг қийин пайтларда амалда интернационалист бўлиб қола билиш керак, деган кўрсатмани ёндаш чинарладилар. Бунинг КПСС Марказий Комитети ҳақоний равишда бизга кўрсатиб ўтди.

КПСС сафига қираётганларнинг миллий составини таҳлил қилиш шунини кўрсатади, партияга қабул қилинаётганлар орасида турли миллатларнинг ваиллари халқ ҳўжалигида банд бўлган аҳолининг интернационал структурасига мувофиқ келмайди.

Бу масала билан партия комитетига бир неча бор муҳаққа қилинган бўлишига қарамай, бир қатор партия ташкилотларида мазкур ҳаётлар суи баргараф этилаётганлиги область партия комитетининг жиқдий ташвиш тўғдирмоқда. Ҳатто Ангрен шахар ва Октябр район партия комитетларининг секретарлари А. П. Володарский ва Х. С. Орплов сингари янгида кўтарилиган партия кадрлари ҳам бу муҳим соҳани эътибордан четда қолдирмоқдалар.

Умуман, ўртоқлар, биз бу проблемаларга бирмунча кенг-кўра қарашимиз керак. Кўп йиллар давомида интернационализм масалаларига ёндашшдаги далабобозлик, хотиржамлилик турғун ҳолатга олиб келди. Булар айнисча, ҳозирги пайтда — совет жамияти ҳаётининг ҳамма соҳаларини актив қайта қуриш даврида ўзини кўрсатмоқда.

Партияни тўлдирининг интернационал принципларини сийсий, аввало, кадрлар сийсийда салбий таъсирини кўрсатмоқда.

Кўрсатилган омиллар интернационал тарбия самараларининг сусайтиришга қолмай, социал-истиқдсий соҳада ҳар хил бўғинлар учун имконият ҳам яратмоқда. Айни ишчилар интернационал онгли кишилар эканлигини ҳозир ҳам айрим партия комитетлари ҳисобга олмаётганлар. Ишчилар орасида миллий қатлам ўсмаётганлиги шунга олиб келдики, етакчи тармоқлар

— саноат, қурилиш, лойиҳа-лаш институтлари ва конструкторлик бююроларида маҳаллий миллат кишиларидан маалаки мутахассислар ва ишчилар жуа озчиликни ташкил қилади. Айни вақтда савдо, умумий оватланиш, маиший хизмат соҳаларида улар нисбатан анча кўпдир.

Шу нарсалар алоҳида ташвиш тўғдирмадики, яқин вақтлар ичида ҳам масалага бундай ёндашиб оқибатда тўб ўзгаришлар қилиш мўкин бўлмайди. Чунончи, саноат учун кадрлар таъйинловчи хунар-техника билим юртлари ва техникумларда маҳаллий миллат ваиллари жуа озчиликни ташкил қилмоқда. Чунончи, Тошкент машинасозлик, электромеханика, авиация, Чирчиқ индустриал техникуми ўқувчилари орасида маҳаллий миллат ваиллари 10—19 проценти ташкил этмоқда. Ваҳдони, пойтахтдаги совет савдоси, молия, юридик техникумларида уларнинг сонини 60—80 процентида этади.

Кўрсатилган нуқсонлар ва камчиликлар партия комитетлари ва ташкилотларидан интернационал тарбия формалари ва усулларини лозим даражада тартибга солишни қатъий талаб этади. Миллий чекланганлик ва мақтоғчилик қарши принципал кураш, ёшларда, аввало ёш коммунистларда мамлакатни янгилаш йўлларида яқин экинликларини чуқур тушунишларини шакллантириш билан боғлаб олиб борилиши лозим.

Бу масалалар область партия комитети пленумларида бир неча бор кескин қилиб қўйилди. Эндиликда бу масалаларни кенг-кўра амалий ишларга қатъий айлантиришга эришиш керак, токи сўздаги интернационализм эмас, балки амалдаги интернационализм ҳар партия ташкилотининг харахтерли хусусияти бўлиб қолсин.

Партия сафларини тўлдириниш шакллантириш мураккаб, кўп қиррали жараёндир. Бу ишнинг бирор томонига ҳам доимий эътибордан четда қолмаслиги керак. Кўриноб турибдики, бизнинг партия сафларининг кўпгина нуқсонлар партия сафларига янги аъзоларни сийсий таълаш билан бевосита боғланган. Кўпгина партия ташкилотлари ўзининг ўқш басасини шакллантириш билан ёмон шўгулланамоқда.

Афсуски, шу кўнларда ҳам КПССга қабул қилиш учун номзодлар ишлаб чиқариш бригадалари, кўни партия звенolari, турар-жойдаларнинг фикрларини ҳисобга олмасдан партия ташкилотлари секретарлари, юқори турайдиган раҳбарларини хоҳиш — иродаси билан белгиламамоқда. Ҳали ҳам актив ҳаётий позицияни шакллантириш, ўз тақдирини партия билан гоийий ва ташкилий боғлашга онгли равишда хоҳишини вужудга келтиришга ёрдам берувчи кўндалик, индивидуал иш ўринига айрим жойларда кўп-кўп таъйин, яқини-ёлборишлар ва рағбатлантиришлар қўйилганмоқда.

Область партия комитети шундан келиб чиқиб актив билан маслаҳатлашда ва област партия ташкилотидан партияга танлашнинг икки йиллик системасини жўрали қилиш лозим деган хулосага келди. Бу усулнинг маъносини шунданки, КПСС аъзоллигига номзодини қабул қилишга ҳар бир бошлангич партия ташкилоти йил давомида партияга киришга хоҳиш билдирган партиясизлар гуруппасини чуқур ва ҳар томонлама ўрганибди. Ўғаниш якунлари бўйича уларнинг энг яқинлигини партияга қабул қилиш учун тавсия этилади. Бундан кейин бутун кандидатлик стажини давомида улар билан ҳар томонлама индивидуал иш олиб борилади, кандидатлар КПСС аъзоллигига киргунча аниқ топиришларини бажарилаётганлигини кўрайлик. Иккита ҳўжжатдан жумлалар келтирмаган. Биринчиси, қафолатдан: «Ўртоқ В. В. Федосенко Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғув ҳеҳига ишга кириб ва ҳозирги вақтда II-бўрияди электромеханик бўлиб ишлайпти. Сид қилидан қилган меҳнати учун унтингидек меҳнат ваиллари «Хоммунист» меҳнат берибди. Ҳеҳ гуруппани ижтимоий ҳаётда актив қатнашди. У сийсий ахборотчи. Ахлоқан муҳақкам, сийсий жиҳатдан етук, турмушда камтардир». Икинчиси — партия йиғилиш қароридан: «Хоммунист деган юксак номни наркотик моддаларни юнусиз равишда харид қилиш, сақлаш ва ташиш билан булганганлиги учун жиноий жавобгарликка тортилган В. В. Федосенко КПСС аъзоллигига кандидатликдан чиқарилсин».

Область партия ташкилотидан бу Устав талаби қандай бажарилаётганлигини кўрайлик. Иккита ҳўжжатдан жумлалар келтирмаган. Биринчиси, қафолатдан: «Ўртоқ В. В. Федосенко Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғув ҳеҳига ишга кириб ва ҳозирги вақтда II-бўрияди электромеханик бўлиб ишлайпти. Сид қилидан қилган меҳнати учун унтингидек меҳнат ваиллари «Хоммунист» меҳнат берибди. Ҳеҳ гуруппани ижтимоий ҳаётда актив қатнашди. У сийсий ахборотчи. Ахлоқан муҳақкам, сийсий жиҳатдан етук, турмушда камтардир». Икинчиси — партия йиғилиш қароридан: «Хоммунист деган юксак номни наркотик моддаларни юнусиз равишда харид қилиш, сақлаш ва ташиш билан булганганлиги учун жиноий жавобгарликка тортилган В. В. Федосенко КПСС аъзоллигига кандидатликдан чиқарилсин».

«Ўзлешчепромтранс» бирлашмаси, Окқўрғон райониданги Сегизбей номидаги Ғалаба райониданги «Эбекеност ССР 5 йиллик» таъриб ҳўжалиги партия ташкилотларида бу ишда КПСС Уставининг

янги қондаларида назарда тутилган очиб қилиш йиғилишларидан актив фойдаланишга қаранат қилинмоқда. Бироқ, бундай муносабат ҳали қонда бўлиб қолганича йўқ. Партия комитетлари очиб партия йиғилишлари сонининг расмий ортиншига берилиб кетиб ҳақон уларнинг мазмунини қўнича четда қолдирмоқдалар, уларнинг мазмунини ўтишини ҳамон эсдан чиқармоқдалар.

Тошкент райониданги Навоий номидаги колхознинг (партия ташкилотининг секретари ўртоқ А. Абдуазимов) цех партия ташкилотидан сарф Ф. Соновини КПСС аъзоллигига қабул қилиш бўйича очиб партия йиғилиш суи, олдий ўтди. Унинг кандидатларини муҳомаа қилиш, таржаман ҳолияни эшитиш ва 2—3 та «таъйёр» саволларга жавоб олишдан иборат бўлиб қолди. Партияга кирувчи шаънига нисбатан бирорта ҳам танқидий мулоҳаза айтилмади. Бундай йиғилиш ёш коммунист қалбидан эз қолдирган, уни актив ҳаракат қилишга йўл қўйган бўлмади.

Собир Раҳимов район партия комитети аппаратурининг (ўртоқ Т. М. Ахмедов) партия ташкилотидан халқ қондироти комитетининг иш юртиш бўйича инспектори ўртоқ Р. Э. Сафарининг партия аъзоллигига кандидат қилиб қабул қилиш бўйича партия йиғилиши ҳам худди шундай савида ўтганлиги таъжубланарлидир. Балки бу кам учраётган воқеадир? Бундай эмас, Орадан тўрт ой ўтгач, район партия комитетининг машинистаси ўртоқ Н. К. Ермаковани ҳам КПСС аъзоллигига худди шундай бефарқлик ваизиятида қабул қилдилар. Район партия комитети коммунистларни бошлангич партия ташкилотларига (партиясизлар ҳақида гапириб ўтирмасча ҳам бўлади) шундай «яхши» намуна кўрсатмоқда!

Партия йиғилишларининг шундай савида бўлиши партия комитетларининг секретарлари бу йиғилишларга нисбатан эътиборсизлик ва бефарқлик билан муносабатда бўлаётганликлари тушуниб бўлмайди. Область партия комитетининг бевоиста кўрсатмаларига қарамай, Калинин, Орқоникиде, Тошкент, Чиноз район партия комитетларининг биринчи секретарлари Ю. А. Ҳайдаров, Г. С. Миразимов, А. А. Тўрахонов, В. Г. Гришчук ва қатор бошқалар ўтган йили ҳам, бу йил ҳам КПСС сафига қабул қилиш бўйич

